Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Cypriot Newspapers Indexed Material Alithia

1883-08-04

þÿ ‘ 3 3 » ¯ ± º ± 1 š Í À Á ¿ Â

þÿ • Á µ Å ½ · Ä 1 º Ì Á Ì 3 Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

http://hdl.handle.net/11728/7825

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Αρ. Άρθρου: 1 Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 1

Γένικα
Derby
Κύπρος → Αγγλία
Δημόσια Έργα
οδικά έργα
αστυνομία
R. Biddulph
Λευκωσία
Τεμπλίνα
Εμπαμπούνα
Λάρνακα
Λεμεσός
Κύκλα
Μέσα μεταφοράς (άμαξες)

COOP
γεωργία
εμπόριο
Αγιοάνανας

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις καθυπέβαλεν ἐσχάτως εἰς τὸ Κοινοβούλιον διάφορα σπουδαῖα καὶ περίεργα ἔγγραφα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Κύπρου. Ἕνια τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐν οἷς τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἐκτάκτου ἀποστόλου Κ. Φαίρηλὸ καὶ τὸ ἀνθυπόμνημα τοῦ ἁρμοστοῦ σὶρ Βιδώλφ περιλαμβάνουσι πολυτίμους πληροφορίας καὶ κρίσεις. Ἀλλὰ τὰς θεωρίας τῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς Κύπρου ἑρμηνεύει σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἡ ἑπομένη διακοίνωσις τοῦ λόρδου Δέρβυ, ἥτις, ὡς πρόσωπον τηλαυγές, προτέτακται τῶν ἄλλων ἐγγράφων.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἀποικιῶν πρὸς τὰ τῶν οἰκονομικῶν.

11 μαΐου, 1883

Ὁ λόρδος Δέρβυ παραγγέλλει μοι νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου εἰς τὴν ἀπὸ 18 ἰουλίου 1881 ἐπιστολήν, τὴν ἀναφερομένην εἰς ἐπιχορηγήσεις πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πόρων καὶ προσόδων τῆς Κύπρου. Ὁ λόρδος Κιμβερλέϋ ἀπέστειλε τότε, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του, τὸν Κ. Φαίρηλὸ εἰς Κύπρον ἵνα διαλεχθῇ τῷ ἁρμοστῇ καὶ ταῖς ἐπιτοπίοις ἀρχαῖς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 81. Ὑποστρέψας εἰς Λονδῖνον ὁ Φαίρηλὸ συνέταξεν ὑπόμνημα, ὅπερ ἐδημοσιεύθη ἤδη ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ ἁρμοστοῦ. Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ ὑπομνήματος ἀ[illegible] ὑπὲρ [illegible] ίώσεως τῆς νήσου, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι θὰ αὐξάνοντο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν θὰ ἦτο πλέ-

Ημερομηνία: 23/4/8/1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Ετος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αρθρου: 1 Αρ. Αποκόμματος: 2

ν ἀνάγκη νὰ προσκληθῇ τὸ Κοινο-
βούλιον νὰ βοηθήσῃ τὴν νῆσον ὅπως
παρκέσῃ εἰς τὰς ἐπιβληθείσας αὐ-
τῇ ὑποχρεώσεις διὰ τῆς βρετανικῆς
κατοχῆς. Ἀλλ' ὅταν συναθροισθῇ ἡ
δαπάνη πάντων τῶν σχεδίων ἐκεί-
νων, ἀναβαίνει εἰς μέγα ποσὸν ὅ-
περ εἶναι [illegible] νὰ [illegible]
[illegible] αἱ Βο[illegible]
[illegible] ἡ Κύπρ[illegible] Ἀγγλί-

αν ἀξιώσεις μείζονας τῶν νῦν. Τοιαῦται ἀξιώσεις, κατὰ τὸν λόρδον Δέρβυ, δὲν ἐπιδέχονται ὑποστήριξιν. Ἐὰν μὴ παρενέβαινε τῷ 1878 ἡ τῆς Ἀνάσσης κυβέρνησις, θὰ διετέλει ἡ Κύπρος ἐπὶ χρόνον ἀόριστον βεβαρυμένη δι' ἀδρῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν κεντρικὴν κυβέρνησιν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ θὰ παρήκμαζεν ἔτι μᾶλλον. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ νησιῶται ὠφελήθησαν οὐχὶ μικρὸν, ἀφ' ὅτου ἡ κυβέρνησις ἀνεμίχθη εἰς τὰς ὑποθέσεις των. Αἱ πληρωμαὶ των εἰς Κ)πολιν μένουσι βεβαίως αἱ αὐταί· ἀλλὰ, κατὰ τὴν συμπληρουμένην πενταετίαν τῆς κατοχῆς, τὸ Κοινοβούλιον ὑπεστήριξε τοὺς πόρους αὐτῶν διὰ 200,085 λιρῶν, ἐβελτίωσε τὴν πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐπικοινωνίαν των διὰ 37, 294 λιρῶν, συγχρόνως δὲ ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τὰς 300,000 ὑπὲρ τοῦ αὐτόθι στρατοῦ. Πλὴν τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐπιτοπίων προσόδων, ἐδαπανήθησαν 120,000 εἰς δημόσια ἔργα καὶ 5,000 κατὰ τῶν ἀκρίδων· τελευταῖον ἡ διαχείρισις τῆς ἀστυνομίας καὶ ἄλλων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας ἀπεδείχθη λυσιτελεστέρα καὶ μᾶλλον εὐεργετικὴ ἢ ἐπὶ τουρκοκρατίας. Τὰ εὐάρεστα ἐπακολουθήματα εἶναι προφανέστατα· ἐβελτιώθη ἡ κατάστασις κω-

23/
Ημερομηνία: 4/8/1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Άρθρου: 1 Αρ. Αποκόμματος: 3

μῶν, πόλεων καὶ κατοίκων, ἐπολλαπλασιάσθη ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγή, ηὐξήθη δὲ καὶ ἡ πρόσοδος ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῆς τρυφῆς, λ.. χ. τῶν καπνῶν. Ἐπὶ τῶν τουρκικῶν χρόνων [illegible] ἐμπόριον ἀνέβαινεν εἰς 1 λιρ. καὶ 10 σελ. κατὰ κεφαλήν· τῷ 1879 ἀνέβη εἰς 2 λ. τῷ 1880 εἰς 2 1)2, τῷ δὲ 1881 εἰς 3. Ὁ σὶρ Βίδωλφ ἀνέμνησεν, ὅτι ἡ ἐν Κύπρῳ κυβέρνησις οὐδὲν τῶν μνημονευθέντων σχεδίων ὑπεστήριξε, πλὴν τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν ἐμπορικὸν λιμένα Ἀμμοχώστου, καὶ ὅτι ἐὰν οἱ Κύπριοι μὴ ἦταν σχετικῶς ἀλλότριοι εἰς τὴν ἡμετέραν ἀρχὴν καὶ ἐξ ἀνάγκης ἄπειροι τῶν ἡμετέρων κυβερνητικῶν μεθόδων, ὁ λόρδος Δέρβυ οὐδαμῶς θὰ ἐκρίνε καθῆκόν του νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ σχέδια, περὶ ὧν ἕκαστος εἶχεν ἄδειαν νὰ σχηματίσῃ γνώμην ἰδίαν.

Ἀλλ' ἐν τῇ νῦν περιπτώσει τὰ πράγματα ἔχουσιν ἄλλως πως. Πολλὰ τῶν σχεδίων τούτων ἐπεδοκίμασαν σπουδαῖαι ἐφημερίδες καὶ σπουδαιότεροι συγγραφεῖς βρεταν οἱ· ἐπὶ τριῶν δὲ ἢ τεσσάρων παρεκλήθησαν ἔκλεκτοὶ ὑπάλληλοι νὰ τὰ μελετήσωσι καὶ ἐξενέγκωσι γνώμην. Οὕτω διακειμένων τῶν πραγμάτων καλὸν κρίνει ὁ λόρδος Δέρβυ νὰ κηρυχθῇ ἅπαξ διὰ παντὸς, ὅτι οὔτε ἰδέα, οὔτε προσδοκία ὑπάρχει, ὅτι θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ Κύπρος τῇ γενναιοδωρίᾳ τοῦ Κοινοβουλίου· οἱ δὲ κάτοικοι, λαμβάνοντες μετρίαν τινὰ βοήθειαν, οἵα προτείνεται ἐν τῇδε τῇ ἐπιστολῇ, πρέπει αὐτοὶ νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἰδίοις κόποις καὶ ἰδίοις ἀναλώμασι. Κατόπιν ὁ λόρδος ἐξετάζει δαπάνας καὶ προσόδους. Κατὰ τὸν Φαίρφηλδ

23/1
Ημερομηνία: 4/8/1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Άρθρου: 1 Αρ. Αποκόμματος: 4

ἡ ἀναγκαία ἐπιχώριος δαπάνη (ἄνευ τῶν δημοσίων ἔργων καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως) συμποσοῦται τανῦν εἰς 95,393. Ὁ ἁρμοστὴς σὶρ Βίδωλφ δὲν διαφωνεῖ ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς νήσου; πλὴν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου περὶ καταργήσεως τῆς θέσεως τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ διοικητοῦ, ἣν ὁ Φαίρφηλδ θέλει νὰ συγχωνεύσῃ κατ' ὄνομα τῇ θέσει τοῦ ἀνωτάτου γραμματέως, ἀφ' οὗ οἱ προϊστάμενοι τῶν τμημάτων ἐν Λευκωσίᾳ ἐκτελοῦσι τὸ ἔργον τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς κυβερνήσεως. Ὁ λόρδος Δέρβυ δὲν ὑπολαμβάνει τοῦτο ἀνεκτέλεστον· ἀλλ' ἐν τῷ παρόντι δὲν κρίνει ὠφέλιμον τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐκτελέσεως. Τελευτήσαντος τοῦ διοικητοῦ ἐν Λευκωσίᾳ, προτείνει ὁ λόρδος Δέρβυ νὰ καταστῶσι πρὸς καιρὸν «τοποτηρητής», ἔχων μισθὸν 420 λιρῶν κατ' ἔτος, ἄχρις οὗ ὑποκινηθῇ τὸ ζήτημα εἰς καταλληλοτέρους καιρούς. Ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ χηρεύσωσιν αἱ θέσεις τῶν διοικητῶν ἐν Κερυνείᾳ καὶ Λάρνακι, ἃς διορισθῶσι διάδοχοι ἐπὶ ἐλαττώσει τοῦ μισθοῦ εἰς 400, καὶ 500 ἀντὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Φαίρφηλδ προτεινομένων 450 καὶ 650, αἵτινες εἶναι ὑπερβολικαί. Κερύνεια καὶ Λάρναξ εἶναι μικραί, τοσοῦτον δὲ ἀμέσως ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως, ὥστε δὲν εἶναι χρεία νὰ διορισθῶσιν ἀνώτεροι λειτουργοί. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι αἱ δαπάναι δικαστηρίων καὶ διαχειρίσεως ἀναβαίνουσιν εἰς 96,000, ἐπιλείπεται τὸ ζήτημα περὶ τῶν κατ' ἔτος ἀποταμιευθησομένων ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἔργων καὶ τῆς παιδείας. Μέχρι τέλους τοῦ λήξαντος ἤδη οἰκονομι-

23/
Ημερομηνία: 4 / 8 / 1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Άρθρου: 1 Αρ. Αποκόμματος: 5

κοῦ ἔτους 1882—1883 ἐδαπανήθησαν 120,000 εἰς ὁδοὺς, δημόσια ἔργα καὶ κτίρια· ὁ Φαίρφηλδ προτείνει μικροτέραν ἀναλογίαν δαπανημάτων ἤτοι 13,000 λιρῶν κατ' ἔτος ἐν τῷ μέλλοντι. Κατὰ τὸν ἁρμοστὴν σὶρ Βίδωλφ «τὸ ποσὸν »τοῦτο εἶναι πάντη ἀκατάλληλον »ἐὰν μέλλει νὰ βελτιώσῃ τὴν ὑλι»κήν τῆς νήσου κατάστασιν προση»κόντως. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐ»λαττώσωμεν τὰ ἀναλώματα ἀνα»στέλλοντες τὰ δημόσια ἔργα: ἀφ»κεῖ νὰ ἀναδράμωμεν εἰς τοὺς »τουρκικοὺς χρόνους ὅπως εἰδῶμεν »τὰ ἀποτελέσματα τῆς οὕτω ἐ»φαρμοζομένης ἀρχῆς». Ὁ λόρδος Δέρβυ ἐξέφρασεν ἤδη γνώμην περὶ ὧν ἔχει ἡ νῆσος ἀξιώσεων [illegible]τιωθῇ δαπάναις ἀγγλικαῖς· προστίθησι δὲ νῦν, ὅτι, ἐὰν ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις ἐδαπάνα χωρὶς ἔτος 13,000 εἰς δημόσια ἔργα, ἡ διαχείρισίς της θὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἀξιόμεμπτος... Κατὰ τὸν λόρδον Δέρβυ, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἄλλων δημοσίων κτιρίων ἐν Λευκωσίᾳ· ἐὰν δεήσῃ, ἂς ἐνοικιασθῶσι πρὸς καιρὸν ἔνια ἐκτὸς τῆς πόλεως χάριν τῶν ὑπαλλήλων. Χάριν τῆς ὁδοποιίας προέτεινεν ὁ Φαίρφηλδ 5,000 λιρ. κατ' ἔτος ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου· ὁ σὶρ Βίδωλφ λέγει «ἐξαιρουμένης τῆς ἀπὸ Λευκωσίας εἰς Λάρνακα ὁδοῦ καὶ τινῶν ἄλλων βραχυτάτων, οὐδὲν ἐγένετο ἄλλο ἢ ἡ διαχάραξις ὁδῶν καὶ σημαδεύσεις χωμάτων». Τῷ 1880 ἔγραφεν. «Ἀδύνατον ὑπῆρξε νὰ κατασκευα-

23/

Ημερομηνία: 4/ 8 / 1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

σθῶσιν ἅπασαι αἱ διαγραφεῖσαι ὁδοὶ ἕνεκα τῶν ἀπαιτουμένων ἀδρῶν δαπανημάτων· αὗται ὅμως εἶναι χρήσιμοι εἰς ἁμάξας ἐν παντὶ καιρῷ πλὴν τῶν ραγδαίων καὶ συχνοτάτων ὑετῶν». Τῷ ἐπιόντι ἔτει, 1881 ἐδαπανήθησαν 5,799 εἰς ὁδοὺς, καὶ ἰδίως ἀπὸ Λευκωσίαν εἰς Κυθραίαν καὶ ἀπὸ Πάφου εἰς Λεμησσὸν (42 μίλια), δι' ἧς θὰ ἠλαττοῦντο αἱ τῆς μετακομίσεως δαπάναι κατὰ 43 τοῖς 100. Κατεσκευάσθησαν δὲ συγχρόνως 22 ὀχετοὶ καὶ 21 γέφυραι ἐπὶ διαφόρων ὁδῶν. Ἀρχομένου τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1882—1883, ὁ μηχανικὸς τῆς κυβερνήσεως ἀνήγγελλεν, ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῇ νήσῳ 328 1)2 μίλια ἁμαξιτῶν καὶ 28 μίλια ἱππασίμων ὁδῶν. Εἰς ταύτας συγκατελέγετο καὶ ἡ ἀπὸ Λεμησσοῦ εἰς Τρόοδον, ἥτις κατασκευασθεῖσα ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ ταμείου χάριν στρατιωτικῶν σκοπῶν. ἠδύνατο μέχρι τινὸς νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς ὑπηρεσίαν ἀστικήν. «Ἡ στρατιωτικὴ ὁδὸς ἤνοιξε τὰ μεγάλα τμήματα τῆς ἰνοποιΐας, ἐπιτρέψασα ταῖς ἡμιόνοις νὰ διέρχωνται τὴν χώραν ἐν ζοφερωτάτῃ νυξὶν, ἵνα μὴ κινδυνεύῃ ὁ οἶνος ἐκτιθέμενος εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας».

(ἀκολουθεῖ.)

(Ἐκ τῆς «Κλειοῦς.)